

Ontmoeten op de Veluwe

Editie 2020-02

Broos en gewild

*Gij hebt, o God, dit broze bestaan gewild, hebt boven 't nameloze mij uitgetild,
laat mij dan dankbaar leven, de volle tijd, geborgen in de bevende zekerheid,
dat ik niet uit dit smal en onvast bestand van mijn bestaan zal vallen dan in uw hand.*

Het Corona-virus heeft velen in z'n greep, het bepaalt je leven in gezin en werk. Je spreekt met je partner over die onzichtbare ziekte waardoor je zomaar getroffen kunt worden. Je vindt het moeilijk dat je je (klein)kinderen niet thuis kunt ontvangen. Je mist de kerkdienst, het samen zingen en de koffie na de viering. Je maakt je druk over je bedrijf, kom je deze klap te boven? Je weet niet wanneer je dochter - die vol enthousiasme voor haar studie naar Italië vertrok - weer thuis mag komen. Zoveel mensen, zoveel verhalen.

In die werkelijkheid lees ik de woorden van Ad den Besten¹ over ons *broze bestaan*. We zijn kwetsbare mensen. Dat wisten we al, maar we kunnen het niet langer ontkennen of wegduwen. We horen statistieken over oplopende besmettingen en mensen die overlijden, getallen die ons onrustig maken, maar - zolang het goed met je gaat - misschien wat abstract blijven. Den Besten belijdt een God die ons boven het 'nameloze heeft uitgetild'. Achter al die getallen zitten gezichten: een man met zijn partner, een moeder met haar kinderen, een kleinzoon met zijn oma. God geeft naam aan iedere 'ene'. Je bent gezien, met de woorden van Psalm 139: "*Heer, U kent mij (...) U omsluit mij, van achter en van voren, U legt uw hand op mij.*" Het geloof dat God mij ziet, dat Hij nabij is, mag rust geven in onrustige tijden. Tegelijk is het een opdracht. Zie ik die ene mens? Deze houding sluit aan bij alle initiatieven die ontplooid worden en bij de woorden van minister-president Rutte: "Let een beetje op elkaar. Ik reken op u."

We leven in onzekere tijden. Hoe lang gaat dit duren? Wordt er snel een medicijn gevonden? Word ik zelf ziek? Onzekerheid, angst, ze kunnen je naar de keel grijpen. Levend vanuit de belofte van het Evangelie mogen we ons met de dichter geborgen weten in de 'bevende zekerheid' dat Gods hand ons bestaan opvangt. Bevende zekerheid... niet stoer of onaangedaan. *Bevend*, want je voelt je kwetsbaar en misschien ook wel machteloos. En tegelijk *zeker*, want je kun nooit dieper vallen dan in Zijn hand.

ds. Wilbert van Iperen

Richtlijnen Corona-virus

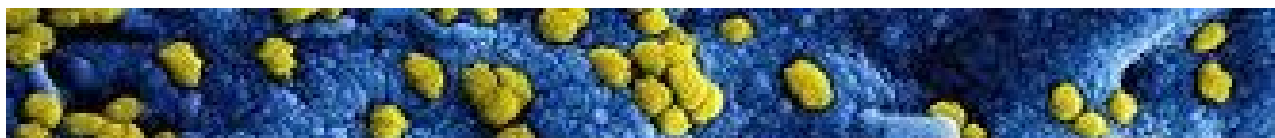
Als Classis Veluwe volgen we de richtlijnen en adviezen die gegeven worden door het RIVM en de Protestantse Kerk. Voor actuele informatie verwijzen we u naar de [website van de Protestantse Kerk](#). Op woensdagmiddag 18 maart verscheen de laatste update, waarin wordt ingegaan op het maximaal aantal aanwezigen in kerkdiensten. Ik citeer van de website van de Protestantse Kerk: "Alhoewel gemeenten binnen de Protestantse Kerk over hun eigen beleid beslissen, adviseert het moderamen van de Protestantse Kerk gemeenten de voorkeur te geven aan online kerkdiensten of met zo min mogelijk mensen samen te komen. De Protestantse Kerk heeft over de gehele situatie contact met de overheid. Zij geven aan dat een kerkdienst in één zaal met maximaal 100 mensen

---

¹ Liedboek. Zingen en bidden in huis en kerk, Lied 920.

is toegestaan mits men 1,5 meter afstand van elkaar houdt. (Dus niet meerdere zalen met maximaal 100 mensen.) (...) Toch geeft het moderamen het dringende advies om de voorkeur te geven aan online kerkdiensten of met zo min mogelijk mensen samen te komen, omdat dit het minst risicovol is." Als moderamen van classis Veluwe ondersteunen wij dit dringende advies en vragen u hierin als kerkenraad uw verantwoordelijkheid te nemen.

Creativiteit en vindingrijkheid in gemeenten

Het kan niet anders. Toen op donderdag 12 maart de aangescherpte regels aangekondigd werden, hebben predikanten en kerkelijk werkers, kerkenraadsleden, kosters etc. massaal de koppen bij elkaar gestoken en zich vragen gesteld als: hoe gaan we de diensten komende zondag invullen? Hoe zorgen we ervoor dat Woord en gebed doorgang vinden?

Een relatief klein aantal gemeenten in Classis Veluwe (10 a 15%) zorgde ervoor dat het aantal aanwezigen niet boven de 100 uitkwam. Andere gemeenten kozen ervoor de dienst af te gelasten en wezen in hun communicatie op de dienst vanuit de kapel in Utrecht, waar scriba ds. René de Reuver voorging. De komende zondagen zal er ook een dienst verzorgd worden vanuit deze kapel. Weer andere gemeenten kwamen in kleine kring bijeen (predikant, enkele kerkenraadsleden, organist) en verzorgden op die manier een online viering (live of later beschikbaar via Youtube). Een vreemde situatie. Velen die gewoon zijn naar de kerk te gaan, hebben ongetwijfeld afgelopen zondag de fysieke bijeenkomst gemist. Ik werd me echter ook ergens anders van bewust: voor heel veel mensen is deze vorm van vieren helemaal niet uitzonderlijk. Het 'samen' thuis vieren gaf mij een gevoel van saamhorigheid met mensen die (noodgedwongen) wekelijks via kerkomroep of televisie de dienst bijwonen.

Er spelen nog allerlei andere vragen. Komen de catechesegroepen gewoon bij elkaar of kunnen we die beter niet door laten gaan of zoeken naar een alternatieve vorm? In sommige gemeenten wordt bv. geëxperimenteerd met online catechese. Ga ik op bezoek bij zieke gemeenteleden? Zo niet, welke alternatieven zijn er dan?²

Op de site van de Protestantse Kerk staan richtlijnen, maar ik kan me voorstellen dat de keuzes die je moet maken soms lastig zijn. Gevoel en verstand kunnen met elkaar strijden, maar het is belangrijk de ernst van de situatie niet te onderschatten en de richtlijnen van het RIVM goed in acht te nemen. Van verschillende predikanten heb ik gehoord dat ze steun ondervinden van (het moderamen van) hun kerkenraad en dat er bij gemeenteleden veel begrip is.

In sommige gemeenten wordt al verder vooruit gedacht. Hoe geven we vorm aan de vieringen in de stille week? Vieren we in kleine kring Heilig Avondmaal op Witte Donderdag? Nodigen we mensen dan uit thuis brood en wijn klaar te zetten en zo op afstand mee te vieren? Hoe geven we invulling aan de Paasviering? Gaan we collecteren via een Tikkie?

In deze nieuwsbrief deel ik enkele dingen die mij in afgelopen dagen ter ore zijn gekomen of die ik langs zag komen. Het is maar een kleine greep, het staat voor veel meer. Ik ben onder de indruk van het daadkrachtige handelen van de gemeenten. Ik wens u en jou daarbij ook in de komende tijd wijsheid toe: we weten niet hoe lang het gaat duren, doseer je energie en zorg goed voor je eigen ziel. Alle predikanten, kerkelijk werkers, ambtsdragers en vrijwilligers sterkte, rust en inspiratie van Gods Geest toegewenst in deze ingewikkelde en spannende tijden.

---

² Op de website van de Protestantse Kerk staat twee artikelen van dr. Theo Hetteema: [Coronacrisis: Vormen van Pastoraat die nog wel mogelijk zijn](#) en [Crisispastoraat in tijden van corona](#).

Gebed in deze tijd waarin het coronavirus angst en ontreddeering zaait³

Eeuwige, onze God,
ons leven is ingrijpend veranderd
nu het coronavirus ook ons en onze samenleving bedreigt.
Met schaamte bedenken we ons onze onverschilligheid
toen het virus andere landen en volken trof
en worden we ons bewust van onze overmoed,
omdat we zo vaak denken alles in de hand te hebben,
maar met dit virus blijkt die gedachte een illusie.

Goede God, wil bij ons zijn
nu angst en ontreddeering ons dreigen te overvallen,
angst voor het virus en het onzekere daarvan
en ontreddeering omdat we niet goed weten wat we kunnen doen tegen dit virus.
Wij bidden dat we ons niet zullen laten gezeggen door angst,
maar dat voorzichtigheid ons handelen zal bepalen.
Geef, dat wij mensen ons bewust zullen zijn,
dat ons handelen invloed heeft op anderen.
Vader God, wil bij een ieder van ons zijn, in het bijzonder bij de zieken.
Wij bidden voor hen om kracht om tegen de ziekte te vechten en om hoop te houden
en om hulp en bijstand van U en van mensen om hen heen.
Wil ook hun naasten ondersteunen, die delen in de zorg en misschien ook in de ziekte.

Wij bidden U ook voor de ouderen en de mensen met een kwetsbare gezondheid
om aandacht en goede zorg.
Wilt U allen die werken in de gezondheidszorg
en het openbaar bestuur nabij zijn en hen kracht en moed geven in deze spannende tijd.
Zegen hun inspanningen ten behoeve van zieke mensen
en het indammen van het coronavirus.
Wij bidden voor onze samenleving,
die door dit virus ontwricht dreigt te raken.
We bidden voor alle mensen die op andere manier getroffen worden
via hun werk, hun bedrijf.
Wij bidden dat wij elkaar niet in de steek laten, maar solidair willen zijn met elkaar
en om zullen zien naar anderen en mee willen leven.
God, U die zich aan Mozes bekend maakte als 'Ik zal er zijn',
wil met ons meegaan in de angst, spanning en ontreddeering
en onze moed en hoop, onze kracht en sensibiliteit versterken.
Voed ons vertrouwen dat U bij ons bent,
dat wij niet uit uw hand zullen vallen
en dat ieder leven telt in uw ogen.
Ga zo met ons in heel ons kwetsbare bestaan, goede God,
en met allen die ons lief en dierbaar zijn, met heel uw mensheid.
Zo bidden wij in naam van Hem, in wie U ons nabij gekomen bent
en onze angsten en moeiten deelt,
Jezus Christus, uw Zoon en onze Heer.
Amen.

---

³ Geschreven door ds. Menno Valk, Protestantse gemeente te Twello.

Bijzondere zondag - ds. Marrit Bassa

“Een bijzondere zondag. Ik krijg een 'lucht-elleboog' van de ouderling van dienst. Daarna begint de viering. De organist speelt, de vader van de peuter zingt. Ik spreek voor een bijna lege kerk. Met een 'sssst' maant de peuter iedereen tot stilte bij elk gebed dat ik aankondig. Hij bladert driftig in zijn liedboek om alles te volgen. Na het amen gaan liedboek, kleurpotloden en politieauto weer in de rugzak. 'Er zijn niet heel veel mensen', zegt hij wijzend naar ouderlingen en organist. De peuter leert al vroeg dat je ook kunt vieren met een handjevol mensen. Thuis vraagt hij om een chocolaatje. Het is per slot van rekening gewoon zondag.”⁴

Projecten veertigdagentijd

De leiding van de kindernevendienst van de Protestantse wijkgemeente Apeldoorn Noord-Oost had voor zondagmorgen 15 maart een en ander voorbereid, maar de kerkdienst in de Julianakerk ging niet door. Om de kinderen betrokken te houden bij het project voor deze 40-dagentijd heeft de leiding besloten de voorbereiding door te sturen aan de redactie van de nieuwsbrief met het verzoek dit door te sturen aan alle abonnees.

Een heel ander idee: de Protestantse gemeente te Barneveld nodigt de kinderen uit voor Palmzondag thuis een palmpaasstok te maken. Dit jaar kan de optocht in de kerk helaas niet doorgaan, maar de kinderen worden uitgedaagd een Tiktok filmpje of een foto op te sturen.

Omzien naar kwetsbare mensen in corona crisis

BESTE BUUR!
Het Coronavirus is gevaarlijk voor kwetsbare mensen en ouderen.
Behoor je tot de risicogroep, dan is het beste advies om grote groepen mensen te mijden: openbaar vervoer, maar ook grootwarenhuizen en andere drukke plekken.

BLIJF ZOVEEL MOGELIJK THUIS
HEB JE HULP NODIG VOOR BOODSCHAPPEN, ETEN OF WIL JE GEWOON EEN BABEL
DIT IS MIJN TELEFOONNUMMER:
..... / .....

JE MAG ME BELLEN, DAN BEKIJKEN WE SAMEN WAT IK VOOR U KAN DOEN.

Vanuit het Fonteinwerk van de Protestantse Gemeente Harderwijk is er een initiatief gestart om maaltijden te bereiden voor senioren, hulpbehoevenden, mensen met een kleine beurs maar ook mensen die zich eenzaam voelen. De maaltijden worden bereid in een professionele keuken en aangeboden voor een zo laag mogelijk bedrag. De maaltijden zijn af te halen, maar voor wie dat moeilijk is worden ze aan huis bezorgd.

Diaconieën bieden zich aan als bemiddelaar tussen mensen die om hulp verlegen zitten (boodschappen, koken) en mensen die een handje willen helpen. Vanuit de gereformeerde kerk te Ermelo is een formulier verspreid waarop mensen aangeven dat ze een helpende hand willen bieden. Nu

het fysieke pastorale bezoekwerk onder druk staat, wordt er gezocht naar andere manieren om elkaar te ontmoeten en te bemoedigen. De predikanten van de Protestantse gemeente Barneveld schrijven: “We zijn telefonisch bereikbaar! Ook als er niks is maar u gewoon even uw verhaal wilt doen. Bel, bel, bel!” Er worden kaarten verstuurd, bloemen bezorgd met een telefoonnummer op het kaartje, whatsapp groepen in het leven geroepen, er zijn predikanten in kerken om mensen te ontvangen, er wordt een dagelijkse videoboodschap verzorgd door predikanten⁵, etc.

⁴ Bron: Facebook, ds. Marrit Bassa.

⁵ Zie Youtube, Hervormde gemeente Barneveld onder de naam ‘Verbinding’.

